

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 70
din 19.05.2010**

Dosar nr: 435/2009

Petiția nr: 9861 din data de 05.11.2009

Petent: I G

Reclamat: Ministerul Apărării Naționale

Obiect: obligarea la plata de despăguburi bănești cu privire la încadrarea și aplicarea în grupele de muncă și obligarea la actualizarea sumelor datorate la plata efectivă a drepturilor bănești

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. I G , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Ministerul Apărării Naționale, cu sediul în Strada Izvor, nr.3-5, sector 5, București

II. Obiectul sesizării

2.1. Obiectul petiției vizează obligarea la plata de despăguburi bănești cu privire la încadrarea și aplicarea în grupele de muncă și obligarea la actualizarea sumelor datorate.

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 9861 din data de 05.11.2009, petentul arată că a fost lipsit abuziv de drepturi bănești prin reviziunea pensiei la data de 01.01.2006, cu ignorarea cererii sale din anul 1992 pentru încadrarea în grupele I și II de muncă, documentele anexate în original și demersurile subsecvente. Astfel, petentul solicită CNCD obligarea Ministerului Apărării Naționale la plata de despăguburi bănești aferente

perioadei 1992-2006, precum și obligarea actualizării sumelor datorate până la plata efectivă a acestor drepturi de către partea reclamată.

IV. Procedura de citare

4.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4.2. Prin adresa nr. 10068 din 12.11.2009 a fost citat petentul. Prin adresa nr. 10067 din 12.11.2009 a fost citat Ministerul Apărării Naționale, prin reprezentant. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 08.12.2009. La termen s-au prezentat părțile.

4.3. În cadrul ședinței de audieri petentul și-a susținut petiția, astfel cum a fost formulată inițial. Ministerul Apărării Naționale, prin reprezentant, a invocat excepția necompetenței materiale a CNCD și excepția tardivității introducerii acesteia la Consiliu.

4.4. Consiliul a acordat părților termen pentru depunere de concluzii scrise la data de 12.02.2010. Petentul a transmis concluzii prin adresa nr. 1003 din 09.02.2010, iar ministerul a transmis concluzii scrise prin adresa nr. 1063 din 10.02.2010.

V. Susținerile părților

Susținerile petentului

5.1.1. Prin plângerea înregistrată cu nr. 9861 din 05.11.2009 petentul solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării obligarea Ministerului Apărării Naționale la plata de despăgubiri bănești aferente perioadei 1992-2006, precum și obligarea actualizării sumelor datorate până la data efectivă a acestor drepturi de către reclamat.

5.1.2. Petentul susține a făcut cerere de încadrare în grupe I și II de muncă încă din anul 1992, cerere la care a anexat adeverința eliberată de Comandamentul Militar Județean Constanța prin care se făcea dovada că a lucrat în condiții deosebite și se încadrează în grupa a II-a de muncă însă, ministerul i-a comunicat că de dispozițiile HG nr. 1223/1990 *privind încadrarea în grupa a II-a de muncă, în vederea pensionării, a unor locuri de muncă sau activități din construcții-montaj* beneficiază numai persoanele aflate în activitate la data de 01.02.1990 și pensionate după această dată.

5.1.3. Petentul arată că în anul 2005, când a luat la cunoștință despre Decizia Curții Constituționale nr. 87/1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Decretului-lege nr.68/1990 pentru înlăturarea unor inechități în salarizarea personalului de la pensionari aflați în situații similar și care au beneficiat de aplicarea acestei decizii, a revenit la cu o altă cerere la M.Ap.N, făcând trimitere la cererea inițială și răspunsul primit, și a solicitat drepturile bănești care i se cuveneau. Reclamatul i-a solicitat petentului adeverința eliberată de Comandamentul Militar Județean Constanța prin care se făcea dovada că a lucrat în condiții deosebite și se încadrează în grupa a II-

a de muncă. Petentul susține că nu putea prezenta adeverința deoarece a anexat-o la cererea depusă în anul 1992 și se afla la Minister – Secția pensii militare.

5.1.4. Petentul susține că drepturile bănești i s-au acordat cu data de 01.01.2006, luând ca bază de calcul doar adresa din anul 2005 și nu cererea inițială din anul 1992. De asemenea, arată că s-a adresat Ministerului Apărării Naționale cu o cerere privind acordarea drepturilor bănești pe perioada 1992-2006 și în anul 2009 însă răspunsul nu privește cererea întemeiată pe deciziile Curții Constituționale nr. 87/1999 și nr. 82/2009 ci se referă la cererea întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 164/2001.

5.1.8. Cu privire la excepțiile invocate de Ministerul Apărării Naționale, excepția necompetenței material a CNCD și excepția tardivității introducerii acesteia la Consiliu, petentul solicită respingerea ca nefondate a excepțiilor în cauză. În acest sens, petentul susține că fapta care constituie discriminare este răspunsul M.Ap.N. înregistrat cu nr. P7576 din 08.04.2009, iar în privința competenței acesta susține că CNCD are competența de mediere a faptelor de discriminare și va putea impune acordarea de despăgubiri în cazul constatării discriminării.

Susținerile Ministerului Apărării Naționale

5.2.1. M.Ap.N. invocă excepția necompetenței materiale a CNCD, întrucât competența Consiliului de a obliga ministerul la plata de despăgubiri bănești excede sferei de reglementare a O.G. nr. 137/2000, republicată. Se arată că un astfel de capăt de cerere se circumscrie domeniului conflictelor de muncă. Prin urmare, din aplicarea dispozițiilor art. 2, coroborate cu cele ale art. 19 și 27 din O.G. nr. 137/2000, M.Ap.N. apreciază că în speță Consiliul nu are competența legală să soluționeze acest capăt de cerere.

5.2.2. În ceea ce privește existența unei presupuse fapte de discriminare, M.Ap.N. invocă excepția tardivității introducerii având în vedere faptul că petentul nu a formulat solicitarea în temeiul prevăzut de art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, care statuează că "Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în teren de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia la cunoștință de săvârșirea ei". În acest sens, se arată faptul că petentul trebuia să ia la cunoștință de ceea ce s-a dispus prin Decizia Curții Constituționale a României nr. 87 din 01.06.1999 încă din momentul publicării acesteia în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 352 din 26 iulie 1999. Pentru motivele mai sus arătate, M.Ap.N. solicită respingerea petiției pe cale de excepție, întrucât cauza dedusă soluționării nu poate intra sub incidența O.G. nr. 137/2000, republicată.

5.2.3. Pe fond, ministerul solicită respingerea cererii ca nefondată și neîntemeiată, din următoarele considerente: așa cum rezultă din cuprinsul petiției, petentul deține documente care atestă faptul că în perioada 26.09.1972 – 16.02.1982 și-a desfășurat activitatea la locuri de muncă ce se încadrează în grupa a II-a. Însă, în momentul în care s-a luat în discuție problema acordării drepturilor de pensie prin valorificarea perioadei lucrate în grupa a II-a de muncă, instituția militară a constatat că acesta avea calitatea de pensionar încă din anul 1982, neîndeplinind astfel condiția impusă prin art. 1 al H.G. nr. 1223/1990, adică aceea de a fi în activitate la data de 01.02.1990, motiv pentru care cererea de recalculare a pensiei a fost respinsă.

5.2.4. Limitarea instituită de actul normativ de bază, respectiv Decretul-lege nr. 69/1990, a încetat la data de 10.09.1999 (art. 147 alin. 1 din Constituția României,

republicată), ca urmare a costatării neconstituționalității prevederilor art. 2 alin. 1 din Decretul-lege nr. 68/1990, de către Curtea Constituțională prin Decizia 87 din 01.06.1999. Faptul că prin decizia sa, Curtea Constituțională a constatat că pot beneficia de încadrare în grupele I sau II de muncă și persoanele care și-au desfășurat activitatea atât anterior anului 1969, cât și ulterior, în condiții pentru care se acordă acest drept, petentul a fost îndreptățit să solicite luarea în considerare a perioadei lucrate în grupa a II-a oricând începând cu data de 10.09.1999. În ceea ce privește acordarea efectivă a drepturilor de pensie recalculate prin luarea în considerare a perioadei lucrate în grupa a II-a de muncă, aceasta s-a realizat începând cu data de 01.02.2006, deoarece petentul a depus cererea, în acest sens, la data de 12.01.2006 și înregistrată sub nr. P488.

5.2.5. Recalcularea și acordarea drepturilor s-a făcut începând cu data de întâi a lunii următoare celei în care s-a depus cererea având în vedere atât prevederile art. 147 alin. 4 teza a II-a din Constituția României, care stipulează că "de la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor" cât și cele ale art. 52 alin. 1 lit. b) din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare, unde se dispune că drepturile de pensie se stabilesc și se plătesc din prima zi a lunii următoare celei în care cererea, împreună cu actele necesare, a fost depusă la organul de pensii peste termenul de 90 de zile de la ivirea situației.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În cauză Colegiul ia act de faptul că partea reclamată a invocat excepții. Ministerul Apărării Naționale a invocat excepția necompetenței materiale a CNCD în raport cu obiectul petiției precum și excepția tardivității introducerii plângerii. Ca atare, în baza prevederilor art. 63 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în Monitorul Oficial nr. 346 din 6 mai 2008 „Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției. (2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției”.

6.2. În opinia Colegiului, excepția tardivității plângerii și excepția necompetenței reprezintă excepții de procedură. Colegiul se va pronunța cu precădere asupra excepției de necompetență materială a CNCD asupra obiectului principal al plângerii și în subsidiar cu privire la excepția tardivității introducerii plângerii.

6.3. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul observă că, în esență, petentul se adresează cu privire la vătămarea drepturilor sale de către partea reclamată, adresând 2 capete de cerere Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, punctate fără echivoc, de însăși autorul petiției în: "1. Obligarea M.Ap.N. la plata de despăgubiri bănești aferente perioadei 1992-01.01.2006, începând cu data când m-am adresat acestei instituții în baza H.G. 1223/1990 referitor la încadrarea în grupele I și II de muncă, anexând, în original, documentul emis de Centrul militar Constanța care atestă că am lucrat în economia națională în locuri de muncă care se încadrau și în vechea legislație în aceste grupe de muncă, precum și potrivit HG 1223/1990 și Decret 68/1990, declarat neconstituțional prin Decizia 87/1999 a Curții

Constituționale, respectiv aplicarea acestuia și pentru cei care erau deja pensionari în anul 1990. (...) 2. Obligarea la actualizarea sumelor datorate până la plata efectivă a acestor drepturi bănești de către M.Ap.N.". Colegiul observă că în apărările sale (adresa nr. 10003/09.02.2010) invocate în raport de excepția de necompetență ridicată de partea reclamată, petentul indică faptul că a solicitat "competența mediere a faptelor de discriminare (...) iar dacă se va constata discriminarea se va impune și acordarea despăgubirilor conform art. 27" (n.n. din O.G. nr. 137/2000 republicată).

6.4. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul se raportează, în prima instanță, la elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprinse în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, la elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.5. Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 828 din 16 februarie 2009 a reținut că în economia Ordonanței nr. 137/2000 dispozițiile articolului 2 care definesc formele de discriminare (n.n.), "sunt consecutive celor din articolul 1 alin. (3), care prevăd cine este subiectul obligației de a respecta principiul egalității între cetățeni - garantat de art. 1 alin. (2) în exercitarea drepturilor constituționale ale cetățenilor: "Orice persoană juridică sau fizică are obligația să respecte principiile egalității și nediscriminării". Din coroborarea aceluiași text (art. 1-2) rezultă obiectul discriminării: titularii drepturilor constituționale enumerate în special în art. 1 alin. (2), îngreunați ori împiedicați în exercițiul lor. Așadar, în limitele atribuțiilor sale legale, CNCD soluționează plângerile întemeiate pe dispozițiile art. 2 din O.G. nr. 137/2000 prin stabilirea existenței celor trei elemente susmenționate.

6.6. În raport cu obiectul plângerii adresat Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și competențele stabilite de O.G. nr. 137/2000 republicată, rolul Colegiului CNCD este acela de a soluționa sesizările privind fapte de discriminare și de a dispune măsuri specifice constatării și sancționării contravenționale a discriminării. În temeiul art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, persoana interesată are la îndemână dreptul la o acțiune pentru constatarea și sancționarea unei fapte de discriminare. Inițierea acestui demers declanșează o procedură specială ce se finalizează prin adoptarea unui act administrativ-jurisdicțional ce poate constata și sancționa contravențional persoana care a săvârșit fapta de discriminare (A se vedea Curtea Constituțională Decizia nr. 444 din 31 martie 2009, în același sens Decizia nr. 1.096 din 15 octombrie 2008). Prin Decizia nr. 1470 din 10 noiembrie 2009, Curtea Constituțională a statuat că jurisdicția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării nu are caracter obligatoriu, întrucât legea nu prevede în sarcina persoanei vătămate obligația de a urma o procedură administrativ-jurisdicțională prealabilă sesizării instanței de judecată, ci numai posibilitatea de a opta între cele două căi de valorificare a dreptului. Legiuitorul, dincolo de posibilitatea declanșării unei proceduri administrativ-jurisdicționale finalizată prin constatarea și

sanționarea contravențională a unei fapte, a prevăzut, în temeiul art. 27 alin.1 și alin. 2 al O.G. nr. 137/2000, dreptul persoanei care se consideră discriminată de a formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptei sau de la data la care persoana interesată putea să ia cunoștință de săvârșirea ei (A se vedea Curtea Constituțională, Decizia nr. 1.011 din 8 noiembrie 2007).

6.7. Din acest punct de vedere, Colegiul reține că fondul plângerii adresate CNCD îl constituie obligarea la plata de despăgubiri bănești respectiv obligarea la actualizarea sumelor datorate până la plata efectivă a drepturilor bănești de către partea reclamată. Este adevărat că premisa acestor capete de cerere o constituie imputarea unui tratament diferențiat, respectiv nesoluționarea cererilor petentului vis a vis de încadrarea în anumite grupe de muncă prin indicarea unor situații generice plasate sub incidența unui prezumtiv raport de analogie sau comparabilitate. Se impune însă întrebarea legitimă, în ce măsură este competent Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să soluționeze pe fond o cerere pentru acordare de despăgubiri bănești în legătură cu imputarea unei prezumtive fapte de discriminare. Or, chiar dacă am admite ipoteza învedereată de petent, că petiția nu excede sferei de competență a CNCD deoarece a solicitat "competența mediere a faptelor de discriminare prin precizările trimise la termen", însăși petentul, reiterează natura plângerii sale, prin argumentația proprie, anume "se va impune și acordarea despăgubirilor, conform procedurii art. 27" (a se vedea în acest sens adresa înregistrată cu nr. 1003 din 09.02.2010).

6.8. Or, obiectul plângerii dedus soluționării reprezintă, prin natura sa, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării, în sensul prevăzut de legiuitor, în art. 27 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Din acest punct de vedere, se impune a preciza că obiectul cererii, astfel cum este stipulat de legiuitor în art. 20 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată în nicio situație nu se confundă cu obiectul cererii așa cum este reglementat de art. 27 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Art. 20 alin.1 reglementează posibilitatea ca persoana care se consideră discriminată să se adreseze CNCD cu o cerere pentru constatarea și sancționarea contravențională a unei fapte de discriminare iar art. 27 alin. 1 și alin.2 reglementează posibilitatea ca persoana care se consideră discriminată să se adreseze instanței de judecată cu o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare.

6.9. Petentul s-a adresat CNCD cu o cerere privind obligarea părții reclamate la plata de despăgubiri bănești și obligarea la actualizarea sumelor datorate până la plata efectivă a acestor drepturi, ceea ce ar presupune, pe fond, în primă instanță, constatarea unui efect negativ suferit de petent, cuantificabil în sumele de bani invocate în speță. Subsecvent, ar presupune constatarea unei fapte prin care s-a adus atingere unui drept subiectiv și existența unui raport de cauzalitate între efectul negativ și fapta prin care s-a prejudiciat dreptul subiectiv. În ultimă instanță, ar presupune că fapta prin care s-a atins dreptul subiectiv să fie imputabilă autorului, în speță părții reclamate. Constatarea acestor elemente ar avea drept consecință obligarea la plata despăgubirilor solicitate în cauză.

6.10. Chiar dacă s-ar admite că CNCD este îndrăguit a exercita un astfel de control în vederea acordării de despăgubiri, situația de fapt sub aspectul justificării drepturilor subiective invocate de petent în cauza este aparent legată de modul de interpretare și

de aplicare a actelor normative ce reglementează încadrarea în activități de muncă în grupele I și II precum și legislația secundară corelativă acestei materii, în strânsă legătură cu pronunțarea de către Curtea Constituțională a unor soluții de neconstituționalitate. Însă, așa cum a statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. În acest sens este, de exemplu, Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 5 octombrie 1993, Decizia nr. 120 din 16 noiembrie 1994, Decizia nr. 39 din 10 aprilie 1996, Decizia nr. 300 din 1 iulie 1997, Decizia nr. 151 din 27 octombrie 1998, Decizia nr. 160 din 10 noiembrie 1998, Decizia nr. 14 din 9 februarie 1999, Decizia nr. 64 din 11 aprilie 2000, Decizia nr. 74 din 25 aprilie 2000, Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, Decizia nr. 24 din 29 ianuarie 2002, Decizia nr. 282 din 29 iunie 2004.

6.11. Cu atât mai mult, Colegiul CNCD nu s-ar putea subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției ce ar decurge din modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice subsecvente. Colegiul CNCD nu se poate subroga instanțelor de judecată în ceea ce privește soluționarea cererilor privind acordarea de despăgubiri bănești și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, deoarece ar reprezenta o imixtiune în activitatea judecătorească. De altfel, art. 27 alin.1 constituie temeiul pentru care persoana care se consideră discriminată se poate adresa instanței de judecată cu o cerere în despăgubiri și nu temeiul pentru adresarea unei cereri în despăgubiri Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

6.12. În acest context, este lipsit de echivoc că sesizarea adresată CNCD nu poate fi supusă analizei Colegiului întrucât excede cadrului legal stabilit de O.G. nr. 137/2000 republicată. Din acest motiv, Colegiul urmează să admită excepția de necompetență materială a CNCD invocată în cauză. Având în vedere această constatare, dispăre cadrul procesual pentru realizarea controlului Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării asupra fondului, astfel încât admiterea acestei excepții exclude analizarea excepției tardivității introducerii plângerii.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D. în raport cu obiectul petiției, astfel cum este formulat;
2. Clasarea dosarului;
3. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților: I. G , cu domiciliul în ; Ministerul Apărării Naționale, cu sediul în Strada Izvor, nr.3-5, sector 5, București

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

VIII. Modalitatea de plată a amenzii (dacă este cazul)

- nu este cazul;

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – Președinte

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

PANFILE Anamaria – Membru

POP Ioana Liana – Membru

VASILE Alexandru Vasile – Membru

VLAȘ Claudia Sorina - Membru

Data redactării 01.06.2010

Hotărâre Redactată. G.D., Tehnored. A.P., 2 exemp.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

